

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

PĒTĪJUMS BRIEŽKOPĪBAS NOZARĒ JAUNU IZEJVIELU RAŽOŠANAI

Lopkopības nozarei arvien attīstoties, jo aktuālāka kļūst efektīva saimniekošana jeb lopkopības procesā radušos pārpalikumu samazināšana no tiem iegūstot citus ekonomiski un bioloģiski vērtīgākus produktus. 2019.gada novembrī uzsākts trīs gadu zinātnes sadarbības projekts ar mērķi nodrošināt bezatlikuma briežu pārstrādi, izstrādājot tehnoloģijas augstvērtīgu izejvielu iegūšanai, kas ir potenciāli pārstrādājamas produktos ar augstu pievienoto vērtību.

Projektu "Mūsdienīga briežu, pilna cikla bioekonomiska bezatlikumu pārstrāde ar gala produktu – izejvielu ar augstu pievienoto vērtību pārtikas, kosmētikas un farmācijas industrijai iegūšanai" vada atzīta vaislas briežu audzēšanas saimniecība Latvijā SIA "Māras brieži" sadarbībā ar vairākiem partneriem, tostarp nozares biedrību "Bioloģisko lauksaimnieku un savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācija", pētniecības un ražošanas uzņēmumu AS "Biolat", Latvijas Lauksaimniecības universitātes pētniekiem un briežaudzēšanas saimniecībām SIA "Zemitāni", SIA "Dunduru pļavas" un ZS "Saulstari-1".

To, ko mūsdienās pārstrādājot dzīvnieku, parasti izmetam ārā, kompensējam ar uztura bagātinātājiem un vitamīniem, senajos laikos cilvēki veiksmīgi pilnībā izmantoja. Tieši iekšējo orgānu lietošana nodrošināja veselību. Senie cilvēki ēda briedi sākot ar kuņģi un zarnām ar visu to saturu. Arī mūsdienās inuīti un citas ziemeļu tautas ziemas sezonā tādā veidā spēj uzņemt vitamīnus, fermentus un vērtīgos mikrobus ("probiotiskus" sava mikrobioma papildināšanai). Skrimšļos un saitēs slēpjas izejvielas (kolagēns, hondroitīns, glikozamīns) ādas skaistumam un locītavu veselībai. No asinīm var iegūt unikālus produktus pret "mazasinību". Tādēļ projekta partneri apvienojušies darbā un strādā pie tehnoloģijas izstrādes pilnvērtīgai briežu izmantošanai un jaunu izejvielu – kolagēna un liofilizētu asiņu iegūšanai farmācijas un kosmētikas industrijās. Svarīgi iegūt tīras un nepiesārņotas izejvielas. Papildu tam tiek izstrādāta tehnoloģija svaigas briežu gaļas derīguma termiņa pagarināšanai.

Pielietojot projektā izstrādātās tehnoloģijas kā briežaudzētājiem, tā citu sugu dzīvnieku audzētājiem, piemēram liellopu un aitu audzētājiem, būs iespēja piedāvāt tirgum inovatīvas, augstkvalitatīvas bioizejvielas, kas paredzētas izmantošanai pārtikas, farmācijas un kosmētikas sektoros. Vietējiem uzņēmējiem būs iespēja pārstrādāt un papildus ražot augstas pievienotās vērtības produktus no līdz šim neizmantotām izejvielām Latvijas un eksporta tirgum.

Projekts (19-00-A01612-000002) tiek īstenots Eiropas Lauksaimniecības fonda Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākuma "Sadarbība" 16.1 apakšpasākuma "Atbalsts Eiropas Inovācijas partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projekta īstenošanai" ietvaros ar Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta atbalstu.

Vairāk informācijas par Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai pieejams Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_lv.htm